

מוסיקה

צילילים מודרניים

טעם טוב בפה

קרן תליאביב לספרות ולאמנות מתפנה מדי פעם לעסוק גם במוסיקה. מנהל הקרן, מתייתו קליר, מציג את הפרי של פעילות זו: "תקליט שני של מוסיקה ישראלית... כביצוע הצ'לן דני רובס". המלחינים הישראליים פאול בן-חיים, יוסף טל, יהויכין סטוצ'בסקי, צבי אבני ונועם שריף. התקליט הזה הוצא על ידי הקרן, לפי המלצת הוועדה המייעצת שלה, ובהפקת חברת התקליטים ארסי-איי. התקליט הקודם הוקדש כולו למוסיקה ישראלית לפסנתר, עם הפסנתרן דני רובס. בשביל תקליט מסוגו הופץ התקליט בהצלחה ניכרת למדי: 450 עותקים נארכו וברחבי העולם. מוביל מרתק, חמש יצירות האלבום נכתבו בטווח של עשר שנים: וידוי לצ'לן יחיד של שריף (1966), אלגיה לצ'לן יחיד של אבני (1967), מאמר לצ'לן יחיד מאת טל (1973).

צ'לן ויזל
עוד, עוד, עוד

ופרויקט מוצלח שכזה ממלא את הראש במילה חוזרת: "עוד, עוד, ועוד".

מה נשמע

רעיון מחדש בעתיד

לדמיין את אוסקר פיטרסון מנגן על סינטיסייזר זה נשמע כמו לדמיין את יצחק שמיר בראש להקת האבנים המתגלגלות. לא? לכאורה, זה לא ייתכן. אך העובדות שונות: תקליטו האחרון של פיטרסון מגלה סינטיסייזרים רבים. שמו אפריקה והוא יצא עתה בחברת פאבלו.

מתברר כי פיטרסון מתעסק שנים רבות בכלים חשמליים אלה, אך רק לאחרונה חש ביטחון מספיק כדי להקליט עימם קטעים שלמים. אחר המלכים הגדולים של פסנתר הג'אז הפתיע רבים בשנת 1979 כשהשתמש בפסנתר חשמלי לילד לילה. נסיונות ההלחנה שלו למיסגרות סימפוניות ולסרטים הניבו את סוויטת החתונה המלכותית, שהוקלט ב-1981. ואז הגיעו הקפיצות הגדולות קדימה, ברמות הסינטיסייזר האנאלוגי המשוכלל ביותר, רודס כרומה, והריג'יטלי-מחשב המשוכלל ביותר, שאותו הזכרתי כמה פעמים בעבר, סינקלאוויר.

פיטרסון חייד, למד את ספירייהסבר במטוסים, בין הופעות, נכנס לאולפן הביתי המרהים אשר בביתו, בטורונטו, והקליט את אפריקה ואופקים, אשר אמור לצאת לאור בחודשים הקרובים.

בימים אלה הוא מכין סיבוב הופעות שבו ינגן גם בפסנתר אקוסטי וגם בסינקלאוויר.

מלווייו יהיו, כנראה, הבאסיסט נילס פדרסון והמתופף מארטין דריו. רק בעתיד הוא צופה הופעות סולו עם שתי מקלדות אלה. הרעיון עדיין מחדש אותו.

ניסיון מעניין של הפסנתרנית ליו מגנס יצא לפני זמן קצר לשוק המקומי. מרוכר בתקליט של שירים ישראליים בעיבוד ג'אז לפסנתר, שמו, כל מה שיש, אינו מסביר הרבה על הכוונה, אך מרבית העיבודים הם יפים מאוד. יש כמה נפילות. ואחת תוכניתית: בין 13 הקטעים מופיע לדוד משה, שהוא בפירוש — וכך גם על העטיפה — "שיר עממי אמריקאי".

ההקלטה בוצעה ברובה במישכות-שאננים בירושלים. מרכז המוסיקה, ושני קטעים הוקלטו בבית-המורה. סביר להניח כי איכות ההקלטה היתה טובה מאוד. לא כך איכות ההטבעה של

מוסיקאי פיטרסון

כמו יצחק שמיר בראש להקת האבנים המתגלגלות

מוסיקה לצ'לן יחיד (סונטה) של סטוצ'בסקי (1974) וללא כותרת לצ'לן יחיד מאת בן-חיים (1975). כל היצירות מעניינות וגם אם יצירת נועם שריף מעט פחות מושלמת, הרי המיכלול מרתק.

שיטת ההטבעה הישירה של האלבום הניבה איכות מצויינת. מיעוט התיעוד של מוסיקה ישראלית מודרנית, המופנה לקהל הרחב, מחייב רכישת עותק מאלבום שכזה. 450 העותקים של התקליט הקודם הם מציאות, אך זוהי מציאות מאכזבת.

נוחו קצת במטהבון האדיר, מוצרט ומהלך והאוינו למה שיוצרים כאן ועכשיו: תקליט

תקליטים

לחדד את העצבים

שלום חנוך - על פני האדמה; סרביאס.

שלום חנוך לקח מעבר וקלידן מצויין תוצרת הארץ, טכנאי הקלטה ואולפן מעולים, טכנאי-מיקס אנגלי, המבין כמה שהוא עושה, והמשיך כמה צעדים קדימה לכיוון אשר אני מפתח לומר כיצד ייראה חנוך מפשיט דברים, מציג אותם עיוזמים וקרים. באלבום הקודם זה היה חלק מעצמו באותה התקופה. הפעם זה בירור מחדש של יצירות עבר והצעות קטנות להווה. הוא מתאר את העיבודים מהמוסיקליים כמלאי אודי.

אני הייתי ממשיך לכיוון של "מינימליזם" לצד ניצול כל טכניקות האולפן אשר עומדות לרשותו. זהו סוג העיבוד המסוכן ביותר, החושף הכל. זו הסיבה שאני מעדיף אותו על פני האחרים. זו

הסיבה שקלאסיקה ישנה מתמוססת (הבלדה על יואל משה סלומון) או נעצמת (ילדים של החיים ולחן ניגע אל החלום למשל). זו גם הסיבה לשני הפגזים החרישים של האלבום: על פני האדמה וירוק על ירוק (ירוק על ירוק ועלים למלוא העין/בלביך לא מקורי הטבע). הגאה רבה.

קסם הכנות

דני רובס - מיסגרות; הד ארצי. זה תופס אותך שוב ושוב, בכל סיגנון: איכות שונה לגמרי מופיעה ברגע שהאמן מדבר על נושאים אמיתיים ולא על סיפורי אהבה/קינאה/תיסכול בדויים. בסקירה זו נפלנו על כמה דוברי-אמת כאלה. כעולם יש בוב דילן, סטינג, בילי ג'ואל (לפעמים) ואחרים. אצלנו יש חנוך, גבריאלוב, ואחרים. מצטרף חדש למועדון הוא דני רובס. הוא אכן מציג מיסגרות: לעיתים מכיכות ולעיתים מעלות חיוך של תום. מתי כספי, ברגישות של חבר, הפיק ועיבד מוסיקלית

קטעים שהם יצירות סולו (תמליל ולחן) של רובס. מיקרה פרטי עדיין יפה, ומכטיח.

אבן מהלב

מיקי גבריאלוב - אגדת גבריאלוב; הד ארצי.

אבן, באנגלית, זה "רוק". מיקי גבריאלוב מכיא לנו הפעם רוק מהלב. קצב, חיספוס, אמיתות והגשות משותפים לו ולאשתו, מיכל, הכותבת את רוב התמלילים.

אומר שני דברים, תוך השוואה: רוני סומק הגדיר את אריק איינשטיין ביחס לשלום חנוך ומיקי גבריאלוב ככולם היו בניו. הגדרה יפה ואולי נכונה (מי אינו בנו החוקי או הממור של איינשטיין?) אך שני הצאצאים עומדים יפה מאוד, כבר זמן רב, בכוחות עצמם. הויכוח השני שלי הוא של ברוס ספרינגסטין. ברמה המקומית של גבר, השר רוק בסיסי ואמיתי, מזכיר גבריאלוב.

באופן נעים מאוד, את ספרינגסטין. הפקה מוסיקלית מרוסנת עוד יותר היתה משפרת תוצר טוב.

הדרך מערבה

אריק סיני - בסוף מעגל; סרביאס.

תמיד היתה בעייה במוסיקה הישראלית. קשה היה לשלב בין היסודות הרוסיים והמזרחיים. עם הוויכוח על יצירה מקורית באופיה החלה סחיפה שמאלה, לכיוון מערב. דיוויד כרוזה עצר, בהצלחה רבה, בספרד. אריק סיני ממשיך כאן, דרך הקלטות בלונדון, למערב האמריקאי: לא זה של לוס אנג'לס וקריסטופר קרום (שירו של ארתור) אלא של נאשוויל וקני רוג'רס. אני לא שומע באמצע כל זכר לג'ורג' וז'קן מוזרה העטיפה, המציגה נוף ג'ורג'יקי וים לצד שדות חקלאות (ישראלים?). אילונה, היושבת בגריניץ-וילאג', אולי תחוש געגועים למראה קולוא' השמיים הכחולים כל כך, אך זה לא מודגש במוסיקה. העיבודים, השירה, הלחנים והמילים טובים

למדי. מעולם לא חשבתי הוא השיר המעניין ביותר וחבל שאריק סיני הרגיש צורך להקטין את קולו כדי להישמע לחוץ. אם היה שר אינטנסיבי בקול מלא זה היה אפילו יותר טוב. אבל לסכנת אין גלגלים וסך הכל התקליט מהנה.

המדור מעניק לתקליטים המישה ציונים, לפי הדירוג הבא: תו אחד — רע; שני תווים — חלש; שלושה תווים — בכה; ארבעה תווים — טוב; חמישה תווים — מצויין.

ארי פרנקל